

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/47/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6415211294
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ama Odalošová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2024:6415211294.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Amy Odalošovej a sudcov Mgr. Stanislavy Salajovej a Mgr. Martina Štubniaka, v právnej veci žalobkyne: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. X, XXX XX D. C. E., F. G., právne zastúpená JUDr. Michalom Vlkolínskym, advokátom, so sídlom Nám. SNP 17/29, 960 01 Zvolen, proti žalovanému: H. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. K. XXX/XX, XXX XX D. C. E., F. G., právne zastúpený: Advokátska kancelária Líška & Partners, s. r. o., so sídlom A. Hlinku 736/3, 965 01 Žiar nad Hronom, IČO: 47 235 926, o žalobe na ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 20C/231/2015-254 zo dňa 07. 03. 2023, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e.

II. Žalobkyňa je povinná zaplatiť žalovanému trovy odvolacieho konania v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým súd prvej inštancie rozhodne o ich výške.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozhodol tak, že žalobu na úhradu sumy 5 000 €, ako nemajetkovú ujmu za porušenie práva na ochranu života, zdravia a ľudskej dôstojnosti zamietol (výrok I.) a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výrok II.).

2. Žalobkyňa sa domáhala od žalovaného náhrady z dôvodu, že žalovaný žalobkyňu úmyselne nakazil infekčnou hepatitídou typu C (ďalej „HCV“), pričom mal vedomosť o tom, že pokiaľ sa o chorobe žalobkyňa včas nedozvie môže to mať pre ňu fatálne následky. Rozhodnutím Okresného súdu Žiar nad Hronom, sp. zn. 2T/271/2013 zo dňa 05.02.2014 bola schválená dohoda o vine a treste žalovaného ohľadom prečinu šírenia nebezpečnej nakažlivej ľudskej choroby podľa § 163 ods. 1 Trestného zákona, na základe ktorej pri uznaní viny bol žalovaný uznaný vinným z prečinu podľa § 163 ods. 1 Trestného zákona a tomuto bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 1 roka s podmieneným odkladom výkonu trestu odňatia slobody na obdobie v trvaní 2 rokov. V zmysle § 288 ods. 1 Trestného poriadku bola žalobkyňa s nárokom na náhradu škody odkázaná na občiansko-právne konanie. Žalobkyňa v žalobe úplatné nároky rozčlenila na nárok na náhradu škody v zmysle ustanovenia § 420 Občianskeho zákonníka, v súvislosti s nutnosťou zakúpenia medikamentózných preparátov pre zmiernenie, resp. odstránenie dôsledkov infekcie, náhradu škody vo forme náhrady za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia v zmysle ustanovenia § 444 Občianskeho zákonníka, náhradu nemajetkovej ujmy v zmysle ustanovenia § 11, 13 Občianskeho zákonníka. Žalobkyňa žalobou uplatnila nárok na úhradu celkovo sumy 105 000 €. V priebehu vykonávania dokazovania žalobkyňa upravila petit žaloby na nároky z titulu hotových výdavkov súvisiacich s liečbou samotnej choroby vo výške 1 343,56 €, nároky plynúce z bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia v celkovej výške 14 303,40 €, nároky z titulu ochrany života, zdravia a ľudskej dôstojnosti (nemajetková ujma) vo výške 5 000 €. Okresný súd Žiar nad Hronom

uznesením sp. zn. 20C/231/2015 - 119 zo dňa 02.02.2021 pripustil zmenu žaloby podľa uplatnených nárokov.

3. Okresný súd Žiar nad Hronom vo veci rozhodol prvým rozsudkom sp. zn. 20C/231/2015 - 151 zo dňa 13.09.2021, tak že uplatnené nároky žalobkyňou zamietol, žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

4. Proti rozsudku okresného súdu v zákonom stanovenej lehote podala žalobkyňa opravný prostriedok.

5. Odvolací súd rozsudkom sp. zn. 13Co/16/2022 - 214 rozsudok okresného súdu zo dňa 13.09.2021 potvrdil vo výrokoch I., II. (zamietnutia nároku na úhradu priamej škody, nárok na náhradu škody titulom bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia), v časti výroku III. (nároku z titulu nemajetkovej ujmy vo výške 5 000 €) a výroku IV. (výrok o náhrade trov konania) rozsudok okresného zo dňa 13.09.2021 zrušil a vec vrátil prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. Okresný súd opätovne prejednal vec v rozsahu uplatneného nároku v zmysle ustanovení § 11, § 13 Občianskeho zákonníka na úhradu nemajetkovej ujmy, za porušenie práva na ochranu života, zdravia a ľudskej dôstojnosti vo výške 5 000 €.

7. Žalovaná v žalobe konštatovala, že pred zistením ochorenia infekčnou HCV mala táto pomerne aktívny spoločenský, kultúrny a športový život, po pracovnej stránke sa venovala modelingu, ktorý vykonávala i mimo územia SR. Konštatovala devastačné účinky ochorenia na jej zdravie v súvislosti s nutnosťou užívania mimoriadne silných medikamentov, ktoré v rámci vedľajších účinkov zle zdravotne a psychicky znášala. Konštatovala depresie vedúce až k možnosti suicidného pokusu, poškodenia chrupu, časté zvracanie, bolesti v dutine brušnej, závažné ochorenia kožného charakteru, zhoršenie až možná úplná strata zraku, zlyhávanie pečene, zníženie počtu červených a bielych krviniek. Konštatovala však i dlhotrvajúcejšie dôsledky na zdravotný jej stav žalobkyne v súvislosti s vypadávaním mihalníc a vlasov, čo prispievalo k podstatnému zníženiu komfortu života žalobkyne. V oblasti rodinného a spoločenského života konštatovala taktiež podstatný zásah spôsobený ochorením žalobkyne v súvislosti s obmedzením alebo úplným vylúčením možnosti založenia si rodiny, ako i obáv plynúcich z možnosti nakazenia tretej osoby infekčným ochorením v čase, keď o tomto ochorení, ktorým trpela nemala pozitívnu vedomosť. V žalobe ďalej konštatovala značné devastačné následky v súvislosti s pracovným životom, nakoľko na doteraz vykonávanú profesiu v oblasti modelingu musela úplne vylúčiť, čo malo vplyv na značné zníženie jej príjmov. Uviedla, že modelingovú činnosť vykonávala napr. v Talianskej republike, resp. Francúzskej republike, avšak túto vykonávala len ako záujmovú činnosť bez toho, že by dosahovala z tejto činnosti nejaké príjmy. Konštatovala ďalej skutočnosť, že modelingovú činnosť vykonávala počas obdobia 5 rokov i v Japonsku, z ktorej činnosti príjmy dosahovala, avšak vzhľadom na okolnosť, že modelingová agentúra, prostredníctvom ktorej túto činnosť vykonávala zanikla, nie je schopná zabezpečiť dôkazné prostriedky na preukázanie výšky eventuálne dosahovaných príjmov za toto obdobie. Uviedla, že dôsledky neboli tak devastačné zo somatického pohľadu, avšak devastačné boli z psychického pohľadu. Po tejto stránke špecifikovala dôsledky na jej zdravotný stav po psychickej stránke, ako strachy, obavy, resp. fóbie v súvislosti s možným nakazením tretej osoby infekčným ochorením, v súvislosti s obavou pro futuro ohľadom založenia si rodiny, resp. možnosti pôrodu vlastných detí. Uvádzala úplnú zmenu komfortu života v súvislosti s tým, že pred nadviazaním známosti so samotným žalovaným a následným nakazením infekčným ochorením viedla šťastný život, ktoré šťastie sa z jej života však po tomto incidente úplne vytratilo.

8. Žalovaný žiadal žalobu zamietnuť. Poukázal na okolnosť, že žalobkyňa, ktorú zaťažuje vo veci dôkazné bremeno, žiadnym spôsobom nepreukázala ani jeden zo zákonom stanovených atribútov pre úspešné uplatnenie takéhoto nároku. Podľa záveru znaleckého posudku žalobkyňa, podľa zdravotnej dokumentácie, bola ku dňu 08.04.2018 negatívna na protilátky proti HCV, t. j. nepreukazovala prítomnosť vírusu v krvi. Znalec záverom uviedol, že k tomuto dátumu bola úplne vyliečená a infekcia nebola prekážkou jej plnohodnotného života. Žalovaný zároveň odkázal na závery znaleckého posudku v súvislosti s konštatovaním znalcov ohľadom nezistenia zhoršenia psychického stavu samotnej žalobkyne v priebehu liečby hepatitídy C a ani následne a že infekcia nebola prekážkou v jej plnohodnotnom živote.

9. Okresný súd na základe vykonaného dokazovania zistil skutkový stav, ktorý posúdil podľa § 11, § 13 ods. 1, 2, 3 OZ. Uviedol, že k vzniku občiansko-právnej zodpovednosti spôsobenej zásahom do osobnosti fyzickej osoby musia byť splnené zákonné predpoklady, ktorými sú:

- Existencia zásahu, ktorý je objektívne spôsobilý vyvolať nemajetkovú ujmu, a ktorý spočíva v porušení alebo v ohrození osobnosti fyzickej osoby v jej fyzickej a morálnej integrite,
- Musí ísť o zásah neoprávnený,
- Musí byť daná príčinná súvislosť medzi oboma uvedenými predpokladmi.

K prostriedkom súdnej ochrany osobnosti podľa ustanovenia § 13 OZ patrí medzi iným i satisfakčná žaloba vo forme uplatnenia nároku na poskytnutie primeraného zadosťučinenia v zmysle ustanovenia § 13 ods. 2 OZ. Občiansky zákonník priznanie uplatnenej nemajetkovej ujmy v peniazoch v zmysle ustanovenia § 13 ods. 2 OZ podmieňuje tým, že kvalifikovaná ujma na osobnostných právach skutočne nastala a je so zásahom spojená, nie iba ako možný do úvahy prichádzajúci následok, ale ako reálny a výsledkami dokazovania preukázaný dôsledok negatívneho pôsobenia zásahu na osobnosť fyzickej osoby. Vo veci ochrany osobnosti platí, že dôkazné bremeno nesie žalobca. V prípade účastníka konania, ktorého zaťažuje v tomto smere dôkazné bremeno pri uplatnenom nároku podľa § 13 OZ, nepostačuje teda len formálne označenie, ale obsahom dôkazného bremena je aj nezameniteľné preukázanie dôsledku negatívneho pôsobenia zásahu na osobnosť uplatňujúcu si tento nárok.

10. Vzhľadom na uvedené skutočnosti okresný súd zameral svoje dokazovanie na existenciu predpokladov pre priznanie uplatneného nároku, aj otázku unesenia dôkazného bremena zo strany žalobkyne v súvislosti s preukázaním skutočne existujúceho následku na osobnosť žalobkyne.

11. Čo sa týka neoprávneného konania samotného žalovaného podľa záverov znaleckého posudku pod bodmi 1 - 4 znalecká organizácia konštatuje, že používaním prezervatívu pri pohlavnom styku sa riziko prenosu infekčného ochorenia (HCV) u jedného z partnerov znižuje na minimálnu možnú mieru. Zároveň v bode 1 znalecká organizácia konštatuje, že pohlavným stykom dochádza k hepatitídy typu C len veľmi zriedkavo, avšak použitie prezervatívu túto možnosť znižuje na minimálne riziko. V bode 2 znalecká organizácia konštatuje, že sexuálna promiskuita, užívanie intravenózných drog, používanie injekčných striekačiek použitých spolu s ďalšími drogovými závislými osobami sú vysoko rizikovými aktivitami pre možnosť infikovania sa HCV. V takýchto prípadoch nemožno vylúčiť infikovanie sa vírusom hepatitídy typu C aj treťou osobou. Čo sa týka prevedeného dokazovania strany sporu zhodne konštatovali použitie prezervatívu, ako ochrany pred počatím pri realizácii pohlavných stykov. Taktiež nebola sporná otázka užívania drog oboma zúčastnenými stranami počas ich vzájomného spolujitia. Znalecká organizácia v bode 4 záveru zn. posudku sa vyjadruje k inkubačnej dobe prenosu HCV. Jednoznačne konštatuje, že inkubačná doba v prípade vírusu hepatitídy typu C je zvyčajne 6 - 8 týždňov, len výnimočne môže dosiahnuť až 5 mesiacov. Z pohľadu skutočnosti, že žalovaný od 01.08.2012 sa so žalobkyňou pohlavne nemal stykať a ku dňu 19.10.2012 bolo vyšetrenie žalobkyne na prítomnosť protilátok proti HCV negatívne, znalecká organizácia jednoznačne nevylúčila, že by žalovaný mohol byť zdrojom infekcie HCV u žalobkyne v období do 01.08.2012, avšak vzhľadom na konštatovanie zvyčajného trvania inkubačnej doby pri prenose vírusu HCV podľa názoru okresného súdu nie je možné ani vylúčiť skutočnosť, že by žalobca týmto zdrojom nákazy nebol. Okresný súd dospel k záveru, že v danom prípade, v súvislosti s dôkazným bremenom zaťažujúcim v konaní žalobkyňu, táto jednoznačne neunesla dôkazné bremeno v súvislosti s preukázaním neoprávneného konania žalovaného. Pri absencii preukázania základného atribútu úspešného uplatnenia nároku, v zmysle ustanovenia § 13 OZ nie je možné v konaní vyhovieť samotnej žalobe.

12. Odhliadnuc od uvedeného žalobkyňu zaťažovalo v konaní dôkazné bremeno ohľadom preukázania aj dôsledku negatívneho pôsobenia zásahu na jej osobnosť. V danom prípade nepostačuje označenie verbálneho charakteru pre úspešné uplatnenie takéhoto nároku, avšak musí byť preukázaný nie iba možný, ale reálny následok reálnymi výsledkami dokazovania preukázaný dôsledok negatívneho pôsobenia zásahu na osobnosť fyzickej osoby. Žalobkyňa v tomto smere neunesla dôkazné bremeno, tvrdila negatívne následky a zásahy do jej osobnosti, avšak v priebehu celého konania zostali tieto tvrdenia len vo verbálnej rovine bez preukázania dôsledku negatívneho dopadu na osobnosť samotnej žalobkyne.

13. Vzhľadom na výsledky prevedeného dokazovania okresný súd v celom rozsahu žalobu zamietol.

14. O nároku na náhradu trov konania rozhodol okresný súd podľa § 255 ods. 1 CSP, § 398 ods. 3 CSP.

15. Proti rozsudku okresného súdu v súlade s § 355 ods. 1 CSP, v lehote v súlade s § 362 ods. 1 CSP podala odvolanie žalobkyňa, v zmysle § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) CSP. Navrhla rozhodnutie zmeniť tak, že jej súd prizná sumu 5 000,- € ako nemajetkovú ujmu.

Poukázala na to, že sa domáha ochrany osobnosti a náhrady nemajetkovej ujmy na tom skutkovom základe, že bola poškodená po fyzickej aj psychickej stránke osobnosti žalovaným, ktorý ju úmyselne infikoval nákazlivou infekčnou chorobou - vírusovou hepatitídou typu C, čo vyplýva z rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom zo dňa 05. 02. 2014 sp. zn. 2C/271/2013. V konaní bolo preukázané, že žalobkyňa a žalovaný žili v spoločnej domácnosti v rozhodnom čase, predtým ako bola u žalobkyne zistená hepatitída typu C, o svojom ochorení ju žalovaný priamo neinformoval. Žalovaný tvrdil, že sa stretávali so žalobkyňou v byte len príležitostne, za účelom pohlavných stykov, že „žalobkyňa bola v tom čase nezamestnanou narkomankou, dílerkou drog, zabezpečovala pre žalovaného drogy a mala tým od neho aj pravidelný príjem, ktorý za predaj drog získavala, mala aj ďalších príležitostných sexuálnych partnerov, ktorých striedala, požívala alkoholické nápoje a jej životný štýl viedol k tomu, že ju musela jej matka „doma zamykať“. Tieto tvrdenia žalovaného popierala, ak mal žalovaný tieto informácie, tak ich mal uviesť v trestnom konaní, a teda je zjavné, že sú len obranou žalovaného, ktorá sa nepreukázala, a to najmä vo vzťahu k tvrdeniu žalovaného, že o jeho zdravotnom stave bola žalobkyňa informovaná riadne a včas. Samotný prenos hepatitídy C na žalobkyňu mal devastáčne účinky, na jej zdravotný stav, keď užívala silné lieky na odvrátenie cirhózy pečene a jej následnej transplantácie, ktoré však priniesli aj rad vedľajších účinkov, ako napr. poškodenie chrupu, časté zvracanie ako prejav odmietania liečby organizmom, bolesti v dutine brušnej, zníženie počtu leukocytov a erytrocytov a tým podmienená zmena srdcového rytmu, závažné kožné ochorenie a celkové oslabenie autoimunitného systému žalobkyne. Poukázala na vykonané znalecké dokazovanie, z ktorého vyplýva, že žalovaný mal v roku 2004 zistenú chronickú hepatitídu typu C.

Pokiaľ súd prvej inštancie zo správy ošetrojúcej lekárky mal preukázané, že 19. 10. 2012 bola žalobkyňa vyšetrená, pričom bola zistená negativita na toto ochorenie a pozitivita bola preukázaná až dňa 23. 09. 2013, t. j. takmer rok po tom, čo žalobkyňa so žalovaným ukončili vzájomné spolužitie a pri rešpektovaní záverov znaleckého posudku v súvislosti s inkubačnou dobou nakazenia sa vírusom hepatitídy C (výnimočne do 5 mesiacov), je značne spochybnené tvrdenie žalobkyne, že príčinou vzniku infekčného ochorenia bol intímny vzťah žalovaného so žalobkyňou, tak za podstatné považuje žalobkyňa odpoveď znaleckej organizácie na otázku č. 4, podľa ktorej „nemožno jednoznačne vylúčiť, že žalovaný pán I. nemohol byť zdrojom infekcie HCV u žalobkyne do 01. 08. 2012“, keď vzhľadom na inkubačnú dobu vyšetrenie žalobkyne v infektologickej ambulancii dňa 19. 10. 2012 ešte nemuselo preukázať pozitivitu. Znalecká organizácia zároveň uviedla, že žalobkyňa v súčasnosti môže žiť plnohodnotným životom a vypočítal aj hypotetické ohodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia.

Poukázala na to, že pokiaľ by aj žalobkyňa žila promiskuitným spôsobom života, užívala intravenózne drogy, používala injekčné striekačky spolu s ďalšími drogovo závislými osobami (čo však žalobkyňa v čase spolužitia so žalovaným popiera), a to pred spolužitím so žalovaným, tak by sa jej pozitivita na vírus HCV zistila už vyšetrením zo dňa 19. 10. 2012, toto však bolo v tom čase negatívne. Žalobkyňa má za to, že preukázala nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v zmysle § 13 OZ.

16. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyne navrhol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť, žalobkyňa ani na výzvu súdu nepreukázala ani jeden zo zákonom stanovených atribútov pre úspešné uplatnenie nároku. Zo záverov znaleckého posudku vyplýva, že žalobkyňa ku dňu 08. 04. 2018 bola negatívna na protilátky HCV. Znalec uviedol, že žalobkyňa k tomuto dátumu bola úplne vyliečená a infekcia nebola prekážkou jej plnohodnotného života. Znalci nezistili ani zhoršenie psychického stavu žalobkyne, tak ako to tvrdí žalobkyňa a infekcia podľa znalcov nebola prekážkou v plnohodnotnom živote žalobkyne. Navrhol rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdiť.

17. Žiadne iné vyjadrenia vo veci v odvolacom konaní podané neboli.

18. Krajský súd ako súd odvolací (§ 347 CSP) preskúmal vec v rozsahu podľa § 379, § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania v súlade s § 385 CSP (a contrario) rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil v súlade s § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny.

19. Odvolací súd v konaní súdu prvej inštancie nezistil vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok (§ 380 ods. 2 CSP).

20. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania tak aj dôvodmi podaného odvolania. Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojim dispozičným úkonom vymedzuje nie len rozsah ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu, preto odvolací súd preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie len v rozsahu viazanosti odvolania a jeho dôvodmi.

21. Podľa § 387 ods. 1, 2 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

22. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie. V súdnej veci nezistil žiadne okolnosti, ktoré by spochybňovali správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie, v ktorom súd venoval náležitú pozornosť zisteniu všetkých rozhodných skutočností, dostatočne zistil skutkový stav a mal spoľahlivé a dostatočné podklady pre rozhodnutie o veci. Dôvody, pre ktoré tak rozhodol, správne rozobral v odôvodnení rozsudku. S týmito dôvodmi sa v celom rozsahu stotožňuje aj odvolací súd a v podrobnostiach na ne odkazuje.

23. Odvolanie žalobkyne nepoukazuje na žiadne také dôvody, ktoré by podmieňovali zmenu rozhodnutia.

24. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolací súd, vzhľadom na odvolacie dôvody udáva, že súd prvej inštancie v súlade s § 215 CSP rozhodol na základe zisteného skutkového stavu, skutkový stav subsumoval pod správne normy hmotného práva, ktoré správne interpretoval.

25. Odvolateľka v odvolaní uviedla, že odvolanie podáva v súlade s § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) CSP. Konkrétne neuviedla akú inú vadu konania má rozhodnutie, uviedla, že sa domáhala ochrany osobnosti a náhrady nemajetkovej ujmy na tom skutkovom základe, že bola poškodená po fyzickej a psychickej stránke osobnosti žalovaným, ktorý ju úmyselne infikoval nákazlivou infekčnou chorobou, a to vírusovou hepatítidou typu C, čo vyplýva z rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom zo dňa 05. 02. 2014 sp. zn. 2T/271/2013, ktorým bol žalovaný uznaný vinným a bol mu uložený trest za prečin šírenia nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby. Uviedla, že preukázala, že so žalovaným žila v rozhodnej dobe v spoločnej domácnosti, žalovaný ju o svojom ochorení neinformoval a prenos hepatitídy typu C na žalobkyňu mal na ňu devastáčne účinky. Poukázala na znalecký posudok, a to odpoveď na otázku č. 4, z ktorej vyplýva, že „nemožno jednoznačne vylúčiť, že žalovaný nemohol byť zdrojom infekcie HCV u žalobkyne do 01. 08. 2012“. Namietala záver okresného súdu, že“ keďže zo správy ošetrojúceho lekára vyplynula pre súd okolnosť, že pozitivita žalobkyne bola preukázaná až dňa 23. 09. 2013, teda takmer rok po tom, čo žalobkyňa so žalovaným ukončila vzájomné spolužitie, a že pri rešpektovaní záverov znaleckého posudku v súvislosti s inkubačnou dobou nakazenia sa vírusom hepatitídy C (výnimočne do piatich mesiacov), je značne spochybnené tvrdenie žalobkyne, že príčinou vzniku infekčného ochorenia bol intímny vzťah žalovaného so žalobkyňou“.

26. Odvolací súd zdôrazňuje, že okruh rozhodujúcich skutočností, ktorých sa týka povinnosť tvrdenia označenie dôkazov na preukázanie tvrdení je daný hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer účastníkov konania. Táto norma zásadne určuje tak rozsah dôkazného bremena (okruh skutočností, ktoré musia byť preukázané), ako aj nositeľa dôkazného bremena. Súd prvej inštancie správne v bodoch 14. až 20. odôvodnenia rozhodnutia uviedol a rozobral zákonné predpoklady vzniku občianskoprávnej zodpovednosti spôsobenej zásahom do osobnosti fyzickej osoby, ktoré musia byť splnené, správne tiež vychádzal z toho na kom spočíva dôkazné bremeno; žalobkyňu zaťažovalo dôkazné bremeno, ktorým je preukázanie existencie zásahu, ktorý je objektívne spôsobilý vyvolať nemajetkovú ujmu, a ktorý spočíva v porušení alebo ohrození osobnosti fyzickej osoby v jej fyzickej a morálnej integrite; preukázanie, že ide o zásah neoprávnený; že je daná príčinná súvislosť medzi uvedenými predpokladmi, a keďže v konaní si uplatnila nárok na nemajetkovú ujmu v peniazoch v zmysle ust. § 13 ods. 2 OZ, spočívalo na nej dôkazné bremeno preukázania, že kvalifikovaná ujma na osobnostných právach skutočne nastala a je so zásahom spojená, nie iba ako možný, do úvahy prichádzajúci následok, ale ako reálny a výsledkami dokazovania preukázaný dôsledok negatívneho pôsobenia zásahu na osobnosť fyzickej osoby. Okresný súd poučil účastníkov, že sú povinní všetky dôkazy a skutočnosti predložiť alebo označiť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie.

27. Žalobkyňa nenavrholo vykonať pred súdom prvej inštancie ďalšie dokazovanie, ani v odvolaní neuviedla skutočnosti alebo dôkazy, ktoré by neboli, resp. nemohli byť uplatnené pred súdom prvej inštancie. V danom prípade teda súd prvej inštancie rozhodol v súlade s § 215 CSP na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov, ako aj na základe skutočností, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné. Súd prvej inštancie zamietol žalobu z dôvodu, že žalobkyňa neuniesla dôkazné bremeno preukázania skutočností, ktoré sú potrebné pre priznanie uplatneného nároku. V bode 22. odôvodnenia rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol na základe čoho dospel k záveru, že žalobkyňa nepreukázala, že by zdrojom nákazy bol žalovaný, okresný súd zamietol žalobu aj z dôvodu, že žalobkyňa nepreukázala ani dôsledky negatívneho pôsobenia zásahu na jej osobnosť.

28. Odvolateľka v odvolaní nenamietala záver okresného súdu, že žalobkyňa nepreukázala ani dôsledky negatívneho pôsobenia zásahu na jej osobnosť, t. j. reálny následok, negatívneho pôsobenia zásahu na jej osobu ako jedného z predpokladov pre priznanie ňou uplatneného nároku (bod 23. a 24. odôvodnenia rozhodnutia), čo bol sám o sebe dôvod na zamietnutie žaloby.

29. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť účastníka konania za to, že za konania neboli preukázané jeho tvrdenia, že z tohto dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jeho neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej i v takých prípadoch, keď určitá skutočnosť, významná podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci nebola alebo nemohla byť preukázaná, a keď teda výsledky hodnotenia dôkazov neumožňujú súdu prijať záver ani o pravdivosti tvrdenia tejto skutočnosti, ani o tom, že by táto skutočnosť bola nepravdivá. Dôkazné bremeno ohľadom určitých skutočností leží na tom účastníkovi konania, ktorý z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky; ide o toho účastníka, ktorý existenciu týchto skutočností tiež tvrdí. Ak teda žalobkyňa tvrdila, že bolo zasiahnuté žalovaným do jej osobnosti, bolo jej povinnosťou označiť a predložiť súdu relevantné tvrdenia a dôkazy na preukázanie tejto skutočnosti. Súd označené a navrhnuté dôkazy účastníkmi konania zákonným spôsobom vykonal, dôkazy vyhodnotil podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliadal na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci tak, ako to vyplýva z ust. § 191 CSP. Na základe vykonaného dokazovania, keď súd vyhodnotil dôkazy, dospel súd prvej inštancie k správne záveru, že žalobkyňa nepreukázala, resp. neuniesla dôkazné bremeno zákonných predpokladov pre priznanie ňou uplatneného nároku.

30. Súd prvej inštancie v bode 22. odôvodnenia poukázal na to, v čom vidí nepreukázanie neoprávneného konania žalovaného, tiež nepreukázanie dôsledkov negatívneho pôsobenia zásahu na jej osobnosť. Pokiaľ odvolateľka namietala, že v odpovedi na otázku 4 znalec uviedol, že vzhľadom na inkubačnú dobu vyšetrenia žalobkyne v infektologickej ambulancii dňa 19. 10. 2012 sa ešte nemusela preukázať pozitivita žalobkyne, odvolací súd uvádza, že dôkazné bremeno bolo na strane žalobkyne, a keďže svoje skutkové tvrdenie, ktoré žalovaný poprel nepreukázala jednoznačne je záver okresného súdu uvedený v bode 22. odôvodnenia vecne správny.

31. Pokiaľ žalobkyňa uvádzala, že sa domáhala ochrany osobnosti a nahradenie majetkovej ujmy na tom skutkovom základe, že bola poškodená ako po fyzickej, tak i po psychickej stránke osobnosti žalovaným, ktorý ju úmyselne infikoval nákazlivou infekčnou chorobou, a to vírusovou hepatitídou typu C, čo vyplýva z rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom zo dňa 5. februára 2014 sp. zn. 2T 271/2013, podľa ktorého bol žalovaný uznaný vinným a bol mu uložený trest za prečin šírenia nebezpečne nákazlivej ľudskej choroby, odvolací súd udáva, že žalobkyňa v odvolaní ani neuvádza, v čom vidí nesprávnosť záveru okresného súdu, že žalobkyňa nepreukázala existenciu príčinnej súvislosti medzi porušením právnej povinnosti a samotným vznikom zásahu do jej osobnosti. Pokiaľ bo žalovaný odsúdený rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 2T 271/2013 zo dňa 05. 02. 2014, že úmyselne spôsobil nebezpečenstvo šírenia nebezpečne nákazlivej ľudskej choroby, čím spáchal prečin šírenia nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby podľa § 163 ods. 1 Trestného zákona, za čo bol odsúdený k trestu odňatia slobody v trvaní 1 rok, v súlade s § 193 CSP (tak ako to odvolací súd uviedol už v predchádzajúcom rozhodnutí) je súd viazaný týmto rozhodnutím v tom, že bol spáchaný prečin, postihnutelný podľa osobitných predpisov a kto ho spáchal, viazanosť sa vzťahuje iba na výrok, nie na odôvodnenie rozhodnutia, rozsah viazanosti rozhodnutí o tom, že bol spáchaný trestný čin (priestupok, správny delikt) a kto ho spáchal, je daný tým, do akej miery sú znaky skutkovej podstaty trestného činu (priestupku) zároveň významnými okolnosťami pre rozhodnutie o uplatnenom nároku. Podľa § 163

Trestného zákona (účinného v rozhodnom čase), na základe ktorého bol žalovaný uznaný vinným, pre naplnenie skutkovej podstaty tohto trestného činu sa nevyžaduje nakazenie nebezpečnou nakažlivou ľudskou chorobou ani ublíženie na zdraví. Súd prvej inštancie teda v občianskom sporovom konaní musí zisťovať skutkový stav a vykonávať ďalšie dokazovanie na zistenie rozhodujúcich skutočností, pričom dôkazné bremeno je na žalobkyni.

32. Odvolací súd udáva, že odvolateľka v odvolaní nenamietala záver okresného súdu, že žalobkyňa nepreukázala dôsledky negatívneho pôsobenia zásahu na jej osobnosť, t.j. reálny následok, negatívneho pôsobenia zásahu na jej osobu ako jedného z predpokladov pre priznanie ňou uplatneného nároku (bod 23. a 24. odôvodnenia rozhodnutia), čo bol sám o sebe dôvod na zamietnutie žaloby. Odvolací súd udáva, že ne/správnosť tohto záveru súdu prvej inštancie sa nemohol stal predmetom preskúmania v odvolacom konaní, pretože ho odvolateľka v odvolaní nenamietala, a teda už z tohto dôvodu, že žalobkyňa nepreukázala dôsledky negatívneho pôsobenia zásahu na jej osobnosť, t. j. reálny následok ako jedného z predpokladov pre priznanie ňou uplatneného nároku je rozhodnutie súdu prvej inštancie vecne správne a nie je možné odvolaniu vyhovieť.

33. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania po preskúmaní rozhodnutia súdu prvej inštancie, rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil vo veci samej a tiež aj v závislom výroku o náhrade trov konania, keď súd prvej inštancie rozhodol podľa správnych ustanovení zákona a tieto správne aplikoval.

34. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v súlade s ust. § 396 ods. 1 CSP, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP, keď v odvolacom konaní bol v celom rozsahu úspešný žalovaný, preto mu odvolací súd priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

35. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov členov senátu 3:0 (§ 393 ods. 2, druhá veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
  - b) kto ho robí,
  - c) ktorej veci sa týka,
  - d) čo sa ním sleduje a
  - e) podpis.
- (§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa predchádzajúceho odseku neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa

predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za nej koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.